

2. Rodina Семейство

2.1. Rodina a příbuzenstvo Семейство и родніни

adopce *ж.* осиновяване

adoptovat, -uji *несв.* осиновявам, осиновя (някого)

babička *ж.* баба

bratranec *м.* братовчед

bratr *м.* брат

dcera *ж.* дъщеря

děda *м.* дядо

dědeček *м.* дядо

dítě *ср.* дете: **vlastní** ~ собствено, своё дете; **nevlastní** ~ доведено, завáрено дете;
nemanželské ~ извънбрачно дете

dvojče *ср.* близнак

jedináček *м.* едінствено дете

macecha *ж.* мащеха

manžel *м.* мъж, съпруг: **vzít si za ~a** взема за съпруг

manželka *ж.* съпруга, жена: **pečlivá** ~ грижовна съпруга

manželský съпругески: ~ **pár** съпругеска двойка

matka *ж.* майка: **vlastní** ~ родна, собствена майка

neteř *ж.* племеница

nevlastní *прил.* който не е роден, не е рожден: ~ **syn** доведен или завáрен син;
осиновен син; ~ **bratr** доведен брат

otčim *м.* пастрок, побáщим

otec *м.* баща: **dědictví po ~i** наследство от баща; **nevlastní, adoptivní** ~ втори баща,
осиновител

potomek *м.* потómък

prarodiče *м. мн.* дядо и баба

příbuzenský прил. роднински, родствен: ~ **vztah** роднинска, родствена връзка

příbuzenství ср. родство: **pokrevní** ~ кръвно родство

příbuzenstvo ср. рода, роднини: ~ **z otcovy strany** роднини по бащина линия

příbuzný м. роднина: **blízcí** ~í близки роднини; **vzdálení** ~í далечни роднини; **je ~ s mou ženou** той е роднина на жена ми

rodič м. родител: **nevlastní** ~e родители-осиновители

rodina ж. семейство: **založil si ~u** той се задоми

rodinný прил. семеен: ~ **příslušník** член на семейство

rodný прил. роден: ~**á země** роден край, родина; ~**á řeč**, ~ **jazyk** родна реч, роден език; ~**é jméno** малко име; име по рождение; ~ **list** свидетелство, акт за раждане

rodokmen м. родословие, родословно дърво

sestra ж. сестра: **vlastní** ~ родна сестра; **nevlastní** ~ доведена сестра, заварена сестра

sestřenice ж. братовчедка

sírotek м. сирак, сираче

snacha ж. снаха

sourozenec м. брат или сестра

strýc м. чичо; вуйчо

syn м. син

synovec м. племеник

švagr м. шурей, баджанак, девер, зет

švagrová ж. балдъза, етърва, зълва, снаха

teta ж. леля; вуйна; стринка

tchán м. тъст; свекър

tchyně ж. тъща; свекърва

vnouče ср. внуче

vnučka ж. внучка

vnuk м. внук

zet' м зет

2.2. Rodinné oslavy a jiná rodinná setkání

Семейни тържества и други семейни срещи

blahopřání *ср.* поздравление, честитка: ~ **k Novému roku** Новогодишна честитка

blahopřát,-eji *несв.* честитя

družička *ж.* шаферка: **jít za ~u** ставам шаферка

hostina *ж.* пир, пиршество, угощение, банкет: **svatební** ~ сватбено тържество

kmotr *м.* кум; кръстник: **jít za ~a (někomu)** ставам кум, кръстник (*на някого*)

kmotra *ж.* кума; кръстница: **jít za ~u (někomu)** ставам кума, кръстница (*на някого*)

kondolence *ж.* съболезнование: **zaslat, přijmout ~i** изпратя, приема съболезнования

kondolovat, -uji *несв.* изказвам съболезнования

křtiny *ж. мн.* кръщене

křtít, -ím *несв.* кръщавам

lábanky *ж. мн.* меден месец

narozeniny *ж. мн.* рожден ден

nevěsta *ж.* булка

novomanželé *само мн.* младоженци (*след сватбата*)

novorozeně *ср.* новородено, бебе

novorozenec *м.* новородено бебе

oddat, -dám *св.* бракосъчетая, венчая

oddací *прил.* сватбен: ~ **síň** ритуална зала; ~ **obřad** сватбен, венчален обред; ~ **list** свидетелство за сключване на граждански брак

oslava *ж.* тържество: **malá rodinná** ~ малко семейно тържество

oslavenec, -ce *м.* честван, юбиляр

oslavenkyně *ж.* чествана жена, юбилярка

oslavít, -ím *св.* празнувам: ~ **výročí svatby** празнувам годишнина от сватба; ~ **úspěch** отпразнувам успех

oznámení *ср.* известие, съобщение: **svatební** ~ покана за сватба; **úmrtní** ~ некролог

oženit se, -ím se *св.* ожения се

parte *ср.* некролог

pohřeb *м.* погребение: **státní** ~ държавно погребение

pohřební *прил.* погребален: ~ **průvod** погребална, траурна процесия; ~ **věнец** траурен венец; ~ **řeč** надгробно слово

pozůstalý *м.* опечален

rozvést,-vedu se *св.* разведá се

rozvod *м.* развод

sňatek *м.* брак, бракосъчетание: **občanský** ~ граждански брак; **církevní** ~ църковен брак, венчавка

sňatkový *прил.* брачен

snoubenec *м.* годеник

snoubenka *ж.* годеница

snubní *прил.* венчален, сватбен: ~ **prsten** халка, венчален пръстен

svatba *ж.* сватба

svatební *прил.* сватбен: ~ **cesta** сватбено пътешествие; ~ **šaty** бълчинска рокля;

svátečně *нар.* празнично, тържествено: ~ **se obléct** облекá се празнично

svátek *м.* 1. празник: **vánoční** ~у Коледа, коледни празници; **velikonoční** ~у Великден, великденски празници; **přát pěkné** ~у **někomu** пожелавам на някого приятно прекарване на празници 2. имен ден: **má dnes** ~ той/тя има днес имен ден; **blahopřát někomu k** ~у честитя на някого имен ден

svědek *м.* кум, свидетел (*при сключване на брак*)

vdát se, vdám se *св.* омъжа се

věno *ср.* зестра, чеиз

výročí *ср.* годишнина: **oslavit** ~ **svatby** отпразнувам годишнина от сватба; **významné** ~í важна, забележителна годишнина

zasnoubení *ср.* годѣж

závoj *м.* буюло, воал: **svatební** ~ бълчински воал

zemřelý *м.* умрял, починал

ženich *м.* младоженец

2.3. Tradice, zvyky Традиции, обичаи

hostina *ж.* гощавка, пиршество: **slavnostní** ~ празнична гощавка

obřad *м.* обред

oslava *ж.* тържество, празник, честване

oslavenec *м.* честван; юбиляр

oslavenkyně *ж.* чествана; юбилярка

rituál *м.* обред, ритуал

svátek *м.* празник; имен ден: **církevní** ~ църковен празник, **velikonoční** ~у великденски празници, **vánoční** ~у коледни празници

svatečný *прил.* празничен

tradice *ж.* традиция: **lidové** ~ народни традиции

zvyk *м.* обичай, навик: **lidové** ~ народни обичаи, **starodávne** ~ старинни обичаи

2.4. Osobní údaje Лични данни

adresa *ж.* адрес

bydlet, -ím *несв.* живѐя, пребивавам: ~ **na vesnici** живѐя на село; ~ **v podnájmu** живѐя под наем

bydliště *ср.* местожителство: **stálé/trvalé** ~ постоянно местожителство

cestovní *прил.* пътен, пътнически, туристически: ~ **pas** задграничен паспорт

číslo *ср.* нoмер: **rodné** ~ единен граждански нoмер (ЕГН); **telefonní** ~ телефонен нoмер

doklad *м.* документ: **osobní** ~ документ за самоличност

jméno *ср.* име: **křestní, osobní, rodné** ~ лично, собствено име; ~ **po otci** презиме;

znát podle ~a (někoho) познавам по име някого

list *м.* свидетелство, документ, акт: **rodný** ~ свидетелство, акт за раждане; **křestní** ~ кръщелно свидетелство; **oddací** ~ свидетелство за встъпване в брак; **úmrtní** ~ смъртен акт

narození *ср.* раждане: **den a místo** ~ дата и място на раждане

občan *м.* гражданин; жител

občanský *прил.* граждански: ~ **sňatek** граждански брак; ~ **průkaz** лична карта

občanství *ср.* гра́жданство, по́данство: **čestné** ~ по́четно гра́жданство; **státní** ~ по́данство; **osvědčení o státním** ~ докумэ́нт за държа́вна принадле́жност, свидэ́тельство за гра́жданство

osvědčení *ср.* удосто́верэ́ние, свидэ́тельство

průkaz *м.* докумэ́нт за самоли́чност: **občanský** ~ ли́чна ка́рта; **řidičský** ~ шофьо́рска кни́жка

příjmení *ср.* фами́лно íме, фами́лия

věk *м.* в́зраст: **předškolní, školní** ~ предучи́лищна, учи́лищна в́зраст; **na svůj** ~ за в́зрастта́ си; **v útlém** ~ **u** в ра́нна в́зраст